

**R. P. Francisci Svarez, Granatensis, E Societate Iesv
Doctoris Theologi, Et In Conimbricensi Academia Olim
Primarij Theologiae Professoris emeriti, Opvs De Triplici
Virtute Theologica, Fide, Spe, Et ...**

Suárez, Francisco

Mogvntiae, 1622

Sectio 5. An infideles prædicti priuari possint superiori potestate in
Christianos, vel fideles.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93448](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93448)

vicinas ex eodem Gregorio libro 12. epistola 18. Sexto in die Parasceves in publicum exire vetantur, imo ianuas, & fenestras clausas habere precipiuntur cap. Quia, & cap. In nouum, de Iudeis, ubi etiam precipiuntur ferre signum, quo a fidelibus exterius discernantur, & in vniuersum grauissime puniuntur, si aliquid contra honorem religionis Christianae, vel faciant, vel praefecerant, in dicto cap. In nouum, & 23. quæst. 8. cap. Scire vos oportet, cum sequentibus, & in legibus Ciuilibus supra citatis. Denique ob eandem causam permittuntur libri antiqui Rabinorum, qui sincere & sine odio Christianæ religionis scripti fuerunt; prohibentur autem libri Hebræorum, qui postea Scripturas corrumperunt, vt notauit Caietan. 2. 2. q. 10. art. 11.

SECTIO V.

Utrum isti infideles priuari possint omni superiori potestate, quam habent in Christianos seu fideles.

Quadruplex
inductum
potestas in fi
deles.

MULTIPLEX esse potest hæc potestas; ad quatuor vero capita potest reuocari. Prima est potestas iurisdictionis, siue sit suprema, vt in Regibus, siue inferior, vt in ministris eorum. Secunda est potestas proprii domini, cui respondet rigorosa seruitus. Tertia est potestas, quæ dicitur potest æconomica, cui respondet famulatus. Quarta est patria potestas. Et de omnibus potest tractari quæstio. principaliter vero dicemus de Principibus, & inde facile cætera expediuntur. Deinde hæc omnia possunt tractari de non subditis, & in vtriusque potest duplex modus distinguui, quo possunt priuari hæc potestas, scilicet directe propter solam infidelitatem superiorum, vel propter fidem subditorum, aut tantum indirecte propter alios fines intrinsecos.

Quorundam
sententia af
firmans etiam
indirectam
potestatem.

1. Primo igitur de Principibus infidelibus, quorum subditi aliqui, vel plures conuertuntur ad fidem, fuit quorundam sententia posse hos infideles perse, & directe priuari per Ecclesiam hæc potestate in vasallos fideles. Ciratur pro hac sententia Hostien. in cap. Quod super his, de voto, sed re vera non habet illam, quamuis in alijs discrepet ab his quæ in superioribus diximus, & non satis consequenter loquatur: magis indicat illam sententiam Aluar. Pelag. 1. de planctu Ecclesiæ cap. 18. & sequentibus. Fundamentum est, quia nõ decet, imo omnino indignum videtur, fideles ab infidelibus regi, vt dicitur in cap. primo de Iudeis, & sumitur ex prima ad Corinth. 6. Allegantur etiam pro hac sententia alia Scripturæ testimonia, quæ omitto, quia in alio loco statim citando declarauimus illa, hæc vero sententia omnino falsa est.

Assertio.
Principes in
fideles non
possunt per
se directe pri
uari iurisdic
tionem in sub
ditos fideles.

3. Dicendum ergo est primo Principes infideles non posse per se, & directe priuari per Ecclesiam potestate, & iurisdictione, quam habent in vasallos fideles. Assertio est communis, & sumitur ex D. Thoma dicta quæst. 10. art. 10. ubi Caietan. & omnes Recentiores id docent, & alij Scholastici in 2. distin. 44. præsertim Durand. quæst. 3. & Canonistæ communiter in cap. Quod super his, de voto D. Anton. 2. part. titulo 10. cap. 15 § 1. in fin. Syluest. verbo Infidelitas. q. 4. Vualden. in doctrina Fidei antiqui libro 2. cap. 81. & sequentibus Dried. lib. 3. de libert. Christiana capit. 9. in fine. Victor. in relectione de Indis sæpe citata, & Soto lib. 4. de Iust. quæst. 2. art. 2. Salmeron A. stor. 13. tract. 37. & 38. & idem supponunt alij infra referendi.

Fundamen
tum assertio
nis per di
uina.

4. Fundamentum huius veritatis est, quia vel si Principes possunt priuari de facto hæc iurisdictione, & potestate, quia ipso iure diuino illam non habent, vel quia licet illam habeant, propter infidelitatem sunt illa indigni, & ideo iuste possunt ab illa deiecti; neuerum autem horum dici potest: ergo.

Prior pars minoris certissima est, quam late probatur in defensione Fidei lib. 3. cap. 4. iuncto primo. Breuiter ratio est, quia Christus Dominus non priuauit hos Principes tali potestate, neque baptismus ipso iure, seu facto eximit fidelem a potestate sui Regis etiam si infidelis sit, quod sufficienter probatur, tum quia neque ex Scriptura, neque ex traditione talis priuatio, vel exemptio colligitur, tum maxime quia oppositum ex vtroque principio manifeste probatur. Ex Scriptura ostenditur, quia Paulus ad Roman. 13. ita precipit. *Omni animæ potestatibus sublimioribus subditi sit.* Vbi sub omni anima fideles euidenter comprehendit, & sub potestatibus sublimioribus Imperatorem, & Principes, qui tunc erant: erant autem infideles, vnde ad Titum 3. ait: *Admone illos, vt principibus obediant,* & Petrus 1. epistola, cap. 2. *subiecti estote, & c.* Traditio autem nota est ex antiqua Ecclesiæ consuetudine, quam ex multis Patribus citato loco ostendi, quibus nunc solum addo Polycarpum apud Euseb. libro quarto histor. cap. 14. alias 15. ubi de his infidelibus Principibus loquens ait. *Magistratibus, & potestatibus a Deo constitutis eum honorem, qui nostra salutis, ac religioni nihil afferat detrimenti: pro dignitate tribuere docemur.* Ratione item optime id declarat Diuus Thomas dicto articulo 10. quia hæc potestas politica oritur ex iure naturali, & Gentium, fides autem est ex iure diuino supernaturali: vnum autem ius non destruit, nec perturbat aliud, neque ius naturale fundatur in diuino positio, sed potius est quasi subiectum, seu quædam præuia ratio ad illud: ergo nec potestas politica fundatur in fide, vt propter infidelitatem aliquis illam amittat, neque contrario subiectio politica etiam respectu infidelis repugnat fidei aut characteri baptismali: igitur non amittitur ipso facto.

Posterior
pars.

5. Altera pars sequitur manifeste ex dictis in superioribus. Nam isti Principes infideles non possunt iuste priuari bonis suis sine aliquo iusto titulo, sed inter hæc bona continetur hæc iurisdictione, quam habere supponuntur in subditos fideles: ergo non possunt perse, ac directe illa priuari. Antecedens quoad vtramque partem est per se euident, & consequentia verò probatur, quia nullus est titulus iustus propter quem possit hoc fieri: enim maxime esset infidelitas ipsa, nã per se loquendo nullus alius subest, nec cogitari potest infidelitas autem re vera per se non est titulus iustus, nam si præcisè consideretur, vt est priuatio fidei, non tollit fundamentum politice potestatis, vt dixi, si verò consideretur, vt peccatum tali poena dignum, nõ pertinet ad Ecclesiam punire hos infideles, in quos iurisdictione non habet, vt etiam probauimus: ergo sicut isti nõ possunt priuari priuatione aliorum bonorum temporalium, quia tale dominium non fundatur in fide, ita neque priuari hæc potestate. Et declaratur à simili, quia si duo essent Principes supremi infideles, quorum vnus eoleret verum Deum lumine naturali cognitum, & alter esset idololatra, qui haberet subditos colentes verum Deum non posset priuari ab alio Principe potestate in tales subditos, propter suam idololatriam, quia alter Princeps non habet iurisdictionem in illum, neque ipse priuatur ipso facto tali iurisdictione propter idololatriam: ergo signum est secundum ius naturale hunc ordinem esse seruandum, qui ita expedit ad bonum, & pacem vniuersi, & ad iustitiam æquitatem, potestas autem data Ecclesiæ non perturbat naturalia iura, data est enim in ædificationem, & eo modo quo magis deseruiat conseruationi fidei: ergo non est illi data talis potestas, quæ potius esset in destructione, nam cederet in iniuriam fidei, & in aliorum scandalum.

Declaratur à
simili.

6. Nihilominus dicendum est secundò posse Ecclesiam indirecte priuare hos Principes infideles sua potestate in subditos fideles, si ad bonum, vel defensionem eorum necessarium fuerit. Ita docent.

Assertio.
Ecclesia in li
recte priuare
potest prince
pes infideles
potestate in
subditos fi
deles.

Ratio pro
assertione.

Confirmat.

Primus mo-
dus liberan-
di fideles à
potestate
principum in
fideliū per
mutationem
domicilii.2. modus pri-
uando prin-
cipem infide-
lem, vel re-
gno, vel po-
testate in fi-
deles.Durand re-
quitit vt ex
parte prin-
cipis præces-
sint iniuriæ.Sufficit tamē
periculum
morale no-
cumentū.Hæc potestas
indirecta in
quo resideat.

cent D. Thomas, & alij supra citati, & attigi in dicto libro 3. defensionis cap. 23. num. 21. Et ratio est, quia fideles baptizati eo ipso sunt subiecti Ecclesie in spiritualibus, & consequenter habet Ecclesia potestatem ad regendos illos, prout illis fuerit ad bonum animæ, vel necessarium, vel maxime conueniens: ergo si ad hunc finem fuerit necessarium eos à potestate dominorum infidelium liberare, est in Ecclesia potestas ad hoc faciendum, & consequenter ad priuandos illos Principes sua potestate in tales personas, nam qui dat formam, dat consequentia ad formam, & qui dat potestatem, seu iurisdictionem in ordine ad aliquem finem, dat consequenter omnia media necessaria ad talem finem. Et confirmatur hoc, exemplo matrimonij inter infideles prius contracti, quorum alter postea conuertitur ad fidem, nam si alter velit permanere in coniugio sine iniuria creatoris non potest alter separari: si verò infidelis sit occasio alteri coniugi fidei impiè viuendi, potest & debet separari, teste Paulo 1. ad Corinth. 7. & tunc infidelis priuatur potestate, & dominio, quod habet in coniugem quasi indirecte propter bonum fidei: ergo multo magis in nostro casu, quia vinculum matrimonij de se magis est indissolubile, quam politica subiectionis.

7. Aduertendum autem est duobus modis posse huiusmodi fideles liberari à potestate infidelium. Primò inchoando ab ipsis subditis, videlicet mutando domicilium, & ad regna fidelium Principum transeundo, nam inde necessario sequitur, vt non subsint priori Principi, & hic modus iustissimus est, & facilis, vnde à quolibet fidei fieri potest propria autoritate, quia non tenetur permanere semper in eodem territorio. Vnde si Princeps vellet impedire fidelibus hunc transitum, posset cogi à Principibus fidelibus, & iuste debellari in defensionem fidelium, quia priuantur iure suo, quo vti volunt.

8. Alio modo possunt hi Principes infideles priuari potestate in subditos fideles ex parte ipsorum Principum, manentibus scilicet Christianis in eodem territorio, & priuando Principem, vel saltem potestate in huiusmodi subditos, quod vix fieri potest sine mutatione Principis, & ideo hic modus difficilior est, & ideo quamuis ad illum non desit potestas, nihilominus ad executionem eius magna circumscriptio necessaria est. Primò, vt multitudo fidelium magna sit, vel si sint pauci, vt non possint moraliter mutare domicilium vbi fidem sine scandalo obseruare possint, deinde, vt sit spes fructus moraliter certa, ne forte volentes eradicare zizania potius triticum euellant; deinde putat Durandus necessarium esse, vt ex parte Principis infidelis præcesserint iniuriæ, & impedimenta fidei, qualia sunt, si tentauerit subditos inducere ad infidelitatem, vel si eos cogat ad suos ritus obseruandos, aut prohibeat Catholicos ritus exercere, vel suis pastoribus Ecclesiasticis obedire, & similia: nam tunc euident est necessitas, & iustitia titulus. At verò D. Thomas dicto artic. 10. licet ad executionem potestatis sint hæc moraliter necessaria, nihilominus tñ ante experientiam huiusmodi nocumentorum putat esse in Ecclesia potestatem ad remouendos huiusmodi Principes infideles solum propter periculum morale fidelium, quæ sententia mihi etiam placuit in dicto lib. 3. defensionis cap. 30. numer. 6. quia in rebus moralibus vitandum est periculum, priusquam speciale nocumentum eueniat, quod principum certè verissimum est, quando periculum est proximum, & morale, & ideo in hoc etiam negotio obseruandum est, vt consideratis circumstantijs in particulari, tale iudicetur esse fidelium periculum.

9. Præterea animaduerto, hanc potestatem indirectam, quam dicimus esse in Ecclesia ad remouendos hos Principes, publicam esse, & non priuatam, vt per se notum est, & ideo considerari posse,

vel in Summo Pontifice, vel in aliquo supremo Rege Catholico. In Pontifice est ex vi iurisdictionis supremæ spiritualis ad procurandam, & defendendam salutem animarum; in Rege verò temporali solum est per modum defensionis proximorum, præsertim fidelium, quia ille non habet spirituales iurisdictionem. Hinc ergo est, vt Rex temporalis non possit vti sua potestate propria autoritate, donec infidelis Princeps vim inferat suis subditis fidelibus, quia defensio nō habet locum ante aggressionem: at verò Pontifex, & Rex, vt ab eo motus, & tanquam instrumentum eius, optime potest præuenire ratione solius periculi, quia potestas iurisdictionis extenditur ad præueniendam malā, ne eueniant. Et hæc sufficiunt de supremis Principibus, quæ seruata proportionē applicari facile possunt ad alios intermedios Gubernatores, & ad omnes infideles non subditos Ecclesie, iurisdictione vtentes circa fideles.

10. Et hinc etiam facile expeditur secundum membrum de seruis fidelibus, & dominis infidelibus. Nam eodem modo dicendum est, hos dominos alias non subditos Ecclesie non posse directe priuari suis seruis Christianis, indirecte autē posse. Prior pars certa est, & communis, de qua vltra citatos auctores videri potest Syluest. verbo *Furtum*, q. 6. & ibi Rosell. ad num. 25. qui tamen aliud videtur dicere nu. 24. ibi tamen loqui de seruis Christianis captis in bello iniusto, alias, & falsum diceret, & sibi esset contrarius; quod etiam notandum est in Angelo ibi num. 56. Docuerunt etiam assertionem Nauarrus in Summa cap. 17. num. 103. & 104. & Couar. in reg. *Peccatum*, 2. part. §. 11. numer. 6. & Molina tomo 1. de iustitia disp. 39. Ratio est similis supra factæ, quia ex vi iuris diuini, seu baptismi, Christiani non liberantur à temporali seruitute infidelium, si illi subiacent: ergo nec domini infideles aliis non subditi possunt priuari directe per Ecclesiam suo dominio. Antecedens supponit manifeste Paulus ad Ephes. 6. dicens: *Serui obedite dominis carnalibus sicut Christo*, quod etiam habet ad Colos. 3. & ad Tit. 2. & Petrus epistola 1. cap. 2. Vnde Augustinus in Psal. 124. recte dixit, *Christus non fecit de seruis liberos, sed de malis seruis bonos seruos*, quod late etiam docet Concil. 31. in Psal. 118. & nomine eius in q. 35. noui, & veteris testamenti. Consequentia autem nota est ex supra dictis, quia cum isti infideles non sint subditi, non possunt iuste priuari seruis suis.

11. Altera verò pars de potestate indirecta locum habet, quando domini infideles infesti sunt seruis fidelibus, præsertim in rebus fidei, & tunc etiam ipsi serui habent potestatem, vel se defendendi, vel priusnam libertatem recuperandi, si per fugam possunt, vel certe Principes Ecclesie potestatem habent, quoad hoc, cogendi infideles propter rationes supra factas: & hinc satis etiam patet, quid dicendum sit in tertio puncto de famulis, & potestate Patrum familias in illos, nam cum eadem proportionē expediendum est. Circa quartum autem punctum occurubat questio grauis, quam D. Thomas hic artic. 12. tractat; an isti infideles non subditi possint priuari per vim filijs suis infantibus, vt baptizentur. Sed hæc questio pertinet ad materiam de Baptismo, & illam tractauit tertio tomo, disput. 25. sect. 3. & ideo hæc sufficiunt de istis infidelibus non subditis.

12. Secundo loco dicendum est de infidelibus subditis Principibus Christianis, de quib. quatuor illa, quæ proposuimus inquiri, & tractari possunt. In primo autem puncto de iurisdictione non habet locum hic questio de supremo Principe, quia supponimus hos infideles alicuius supremi Principis Christiani esse subditos. Solum ergo inquiri potest de inferioribus Iudicibus, seu Gubernatoribus; de quibus breuiter dicendum est tam directe, quam indi-

2. assertio in
fideles do-
mini non sub-
diti Ecclesie
non possunt
directe priuari
dominio
in seruos
Christianos.

Possumt tamē
inducere.

Idem de fa-
mulis dicitur.

Vtrum filij
infidelium
baptizati pos-
sint inuicem
parentibus.

4. assertio.
Iudices infideles, quibus
rege Christi-
ano vincti
ca potestate
priuari possunt, tam et-
recte quam
indirecte.
Probatur
ratione.

indirecte posse ecclesiam priuare hos infideles omni simili iurisdictione in Christianos, seu (quod idem est) institueri ne in Regno Christiano fideles per iudices, vel alios ministros infideles gubernentur temporaliter. Potestas directa manifesta est; quia Princeps fidelis habet iurisdictionem in hos subditos, & potest in suis iudicibus, & ministris illas qualitates postulare, quas vel ad honorem, vel ad iustam distributionem, vel ad pacem, & securitatem suae Reipublicae necessarias iudicauerit: ergo hoc titulo facile potest ab his muneribus excludi: potestas autem indirecta per se nota est, quia hoc maxime expedit ad bonum Fidei, quia ratio non solum potestatem, sed obligationem ostendit.

13. Atque haec doctrina est consentanea Paulo I. ad Corinth. 6. dicenti: *Frater cum fratre iudicio contendit, hoc apud infideles?* Scilicet hoc tanquam indecorum reprehendens, utique quando vitari potest. Consonat etiam illud 2. ad Corinth. 6. *Nolite iugum ducere cum infidelibus*, nam licet habeat alias expositiones, etiam haec est probabilis, vel certe à paritate rationis potest efficaciter accommodari. Præterea ex vi humanarum legum manifeste conuincitur hæc potestas, nam in l. vltim. C. de iudiciis, Iustinianus prohibuit, ne Iudæi officia publica gererent respectu fidelium. Idem Innocentius Tertius in cap. *Cum sit nimis*, de Iudæis, ubi etiam penam imponit Iudæis acceptantibus, vel gerentibus talia munera, & sic extensio ad Paganos, id est, Saracenos, ut intelligitur ex capite penultimo eiusdem tituli, in quo huius legis obseruantia nominatim Lusitaniz commendatur, & additur, ut tributa sua, vel regalia non vendat Iudæis, nisi adiuncto aliquo fidei, qui curam habeat, ne fidelibus iniuria fiat. Habetur etiam simile in Concil. Tolentan. 3. capit. decimo quarto, cap. Nulla, distinctione 24. & in Concil. Tolentan. 4. cap. 64. cap. Constituit 17. quæst. 4. ubi excommunicantur, qui hæc munera Iudæis committunt, & ratio redditur, quia sub hac occasione fidelibus iniurias faciunt. Denique idem habetur in Concil. Manif. com. 1. cap. 13.

14. Secundo de seruitute dicendum est; infideles non posse esse seruos horum infidelium, ac proinde potuisse Ecclesiam priuare infideles sibi subditos potestate hoc modo super fideles. Ita etiam statuit Iustinianus Imperator in lege vnica Codice *Ne Christianum mancipium, &c.* Et idem statuitur in cap. *Iudæi*, de Iudæis. Idem statuit Gregor. lib. secundo, epistol. 36. al. 2. cap. 76. & cap. *Mancipia*, & cap. *Nulla*, cum alijs distinct. 54. Ratio specialis sumi potest ex periculo ipsorum fidelium, si sub dominio infidelium esse permittantur. Item quia inde possunt oriri occasiones blasphemandi, & contemnendi fidem, & faciendi iniurias fidelibus. Quæ rationes ad indirectam potestatem magis pertinent: Adde verò etiam hoc pertinere ad potestatem directam principum Christianorum. Primo, quia potest Rex Christianus generaliter statuere in suo regno, ut Christiani non sint serui etiam aliorum Christianorum, ut multa regna nunc etiam obseruat, quia licet potestas civilis non sit ex fide, tamen quando illi est coniuncta, ab illa dirigitur, & quasi eleuatur, ut in ordine ad bonum fidei multa possit statuere: ergo multo magis potest illam legem ferre respectu infidelium. Secundo, quia potest Rex imponere tributa, & onera suis subditis, quæ ad bonam gubernationem iudicet esse necessaria: ergo etiam potest imponere hoc onus infidelibus subditis, ut non sint capaces dominij in Christianos. Atque ita statutum est, ut si infidelis seruus alterius infidelis conuertatur ad fidem, eo ipso liber fiat, & similiter si fidelis ab infideli ematur in seruum ad seruitutem, eo ipso ipse liber fiat, & emptor pretium amittat: si verò ematur ad mercaturam intra tres menses vendatur fidei, alioquin libertatem consequatur. Ita habetur in lege vltima

Codice de Iudæis, & in lege vltima. §. vltimo Codice de Episcopis, & Clericis. Aduertunt autem circa hoc Canonistæ, cap. *Multorum*, de Iudæis, per hæc non prohiberi, quin fidelis possit esse colonus, siue aduentitius, siue originarius in terris, vel prædij hominis infidelis, tum quia hoc colligitur ex dicto capite, tum etiam, quia non est seruitus, & ita non comprehenditur sub prædicta prohibitione, tum denique, quia in Colonis non est eadem ratio periculi, vel scandali, cum non sit cohabitatio, neque frequens familiaritas inter fidelem, & infidelem ratione illius muneris.

15. Tertiò de familiarum dicendum est, eandem esse potestatem in Ecclesia prohibendi ne fideles in seruiant infidelibus, etiam si liberi sint. Hoc facile probari potest applicando rationes factas, quod est facile, & ideo illas omitto. Idem etiam confirmatur vltimo: nam in dicto §. vltimo Codice de Episcopis, & Clericis ita statuitur & ad paganos extenditur: in capit. *ad hac*, de Iudæis, ubi exprimuntur Saraceni. Denique quod attinet ad patriam potestatem certum est filium infidelis si semel baptizetur eo ipso liberandum esse à potestate patris infidelis propter securitatem fidei, & quia ratione baptismi iam pertinet ad ius Ecclesiæ, & ita declaratum est in Concilio Tolet. supra citatis, & probatur in capit. *Maiores*, de baptismo. An vero filij infantes horum infidelium subditorum baptizari possint ipsis intuitu, & ad hunc finem ab illis abstrahi, quæstio est controuersa, quæ in tomo 3. tertiz partis disp. 25. sect. 4. 5. & 6. tractatui, ubi videri potest.

Assertio. Ecclesia iudicare potest, ne fideles in infidelibus subditis famulentur, & de facto iudicet.

Quid dicendum de potestate patris infidelis in filios?

SECTIO VI.

Virum omnis alia communicatio infidelium cum fidelibus prohibita sit, vel prohiberi possit.

Triplex communicatio distinguenda est: vna dici potest formalis, id est, in operibus infidelitatis: Altera est in operibus nostræ religionis, quæ quodammodo accedit ad formalem. Tertia est mere civilis, & humana, quæ respectu fidei, & infidelitatis omnino materialiter se habet.

Triplex communicatio infidelis cum infidelibus.

1. De prima certum est esse prohibitam iure diuino, & naturali, quæ prohibitio per se primo cadit in hominem fidelem, tamen etiam potest pertinere ad ipsum infidelem, vel quia ipsa infidelitas prohibita est, vel etiam, quia per se malum est, inducere hominem fidelem ad talem communicationem, seu cooperationem; præcipue vero ad nos pertinet prohibitio fidelium, quibus dicitur 1. ad Corinth. sexto, *Quæ est communicatio lucis ad tenebras, aut templi Dei cum idolis, seu quæ pars fidelis cum infideli?* Idem docuit Paulus in cap. 10. eiusdem epistolæ. *Nolo vos fieri socios demoniorum, & applicari potest illud 2. ad Corinth. 6. Nolite iugum ducere cum infidelibus*: eadem prohibitio, & generalis, & quoad specialia multa habetur in sacris Canonibus. 69. & 70. Apostolorum 61. 62. Trulano post 6. Synodum in 71. vig. ad 75. ex collectione Martini Bracharenfis Episcopi, quæ habetur post Concilium 1. Bracharenf. & in Concilio Laodicæno, Canone 37. & sequentibus caput *Non licet* 26. quæst. 5. Ratio vero est, quia talis communicatio, & est suspensio contra religionem, & est contra confessionem Fidei. Vnde hic accommodari possunt omnia supradicta de confessionis Fidei necessitate, & dicta contra peccatum suspensionis in tomo 1. de Religione tractatu 3. lib. 2. Solum annotare oportet non solum veram communicationem, sed etiam speciem, & moralem suspensionem illius esse vitandam, qualis esset frequentare Synagogas, aut templa infidelium, præsertim eo tempore, quo suos ritus celebrant, quia potest generare scandalum, & dare occasionem suspicionis, quod illa placeant, vel

Primæ in crimine infidelitatis iure naturali prohibita.

Probatum ratione.

Apparentia communicationis, semper talis suspicio vitanda.

appro-